Vad för böcker läser dina församlingsledare? Mystik?

S

Vet du något om vad för typ av böcker dina församlingsledare läser? Låt mig gissa vad det kan vara: böcker som handlar om s.k. ”kristen” mystik.

Jag var för en tid sedan inne i en s.k. kristen bokaffär. Det var en dyster syn att titta i bokhyllorna där. Böckerna som propagerar för mystik, kontemplation och meditation etc har ett fått ett allt större utrymme samtidigt som intresset för detta har fått ett uppsving. En del andra böcker smyger in det mystika budskapet på ett mer subtilt sätt, som t.ex. boken *Ödehuset*. Det finns många tecken på denna utveckling, men inte bara i bokaffärernas hyllor. Man får allt oftare höra personer rekommendera böcker av just mystiker som t.ex. Thomas Merton, William Paul Young, Wilfrid Stinissen, Peter Halldorf, Henri Nouwen, William Johnston, bara för att nämna några mer kända figurer som läses flitigt. Superkarismatiker som t.ex. Bill Johnson med sin Bethel Church kan man faktiskt också sortera in under mystikernas paraply. Hans version av ”Gudsrikesbyggandet” jackar in fint med Katolska kyrkans bygge; att det blir mer tydligt inom kort är jag övertygad om.

Ofta dyker begreppen ”kristen mystik” och ”kristen meditation” upp, med det är ordkombinationer som inte fungerar, sett ur ett bibliskt perspektiv. Det är lika galet att tala om ”kristen mystik” som det är att tala om t.ex. ”kristen narkotika”. Och det är lika galet att tala om ”kristen meditation” som det är att tala om ”kristen pornografi”. Att vara en sann kristen innebär i grunden att vara helt fri, att vara som ett barn inför Gud; det sanna kristna livet skall vara mycket enkelt och transparent. Men mystik och meditation leder inte till en sådan frihet eller ett sådant barnaskap, det leder istället till ett beroende av metoder, riter och fördolda mystiska ”sanningar”, precis som bruk av narkotika och pornografi leder till ett beroende och en hantering i det fördolda. Men som sann kristen skall man

alltså vara helt fri från alla sorters metoder och riter!

Mystiken innebär vanligen meditation eller kontemplation i någon form. Meditation härstammar framför allt ifrån hinduismen, och till kristenheten kom detta främst via de s.k. *ökenfäderna*. Det var en form av munkar som från början av 200-talet drog sig undan ut i Egyptens öknar och där började experimentera med bl.a. meditation. Så småningom kom detta in i den Katolska kyrkans olika klosterordnar. Flera av Katolska kyrkans helgon var riktigt djupa mystiker vars upplevelser och tankegångar påverkat vår tids mystiker mycket via olika skrifter. Några sådana forntida katolska mystiker är Teresa av Ávila, Johannes av Korset, Ignatius av Loyola (som även startade den anti-reformatoriska jesuitorden) och Mäster Eckhart (han är dock inte helgonförklarad som de andra).

Mystik handlar om reningar, metoder, övningar och riter som skall hjälpa utövaren att ”skåda” andliga sanningar bortom alla ord, bortom den yttre världen, och genom detta ”stiga uppåt” i en förening med det gudomliga. Det handlar om att nå fram till det som många kallar för ett ”förändrat medvetandetillstånd” (på engelska: *altered state of consciousness*) som sedan leder till ”ett högre medvetande” eller ett ”uppstigande”. Vägen man färdas är ”den inre vägen” för att i sitt inre uppnå kontakt med den egna ”gudomliga gnistan”. Vägen inåt vandras då bl.a. via meditativa övningar av olika slag. Så observera detta noga: att meditation per definition **inte** är en teknik för att sitta och begrunda bibelord eller andra saker. Meditation är tvärtom en teknik för att tömma tankarna och att helt upphöra med att tänka.

I hinduismen är meditation och yoga andliga tekniker för att just förenas med det gudomliga och att själv upplösas som unik individ. Vanligen används ett s.k. *mantra* som repeteras kontinuerligt för att tömma tankarna. I många former av meditation är dessa mantran namn på indiska gudar. I yoga fungerar fokus på andningen som ett slags mantra. Men dessa idéer är helt oförenliga med Bibelns undervisning som visar att människan aldrig varit, kan bli eller kommer att bli gudomlig. Tanken om att bli gudomlig var ju Satans lögn i Edens lustgård, som människan då liksom nu föll för. Bibeln tar också avstånd från andliga tekniker. Det kristna livet handlar istället om att gemenskapen med Gud Fadern skall återupprättas – PÅ GUDS INITIATIV – och att man sedan skall leva i ett barnaskapsförhållande till Gud, INTE att man skall förenas med ”det gudomliga” för att själv bli gudomlig! Dessutom går vägen till en upprättad gemenskap med Gud **endast** genom Jesus Kristus, tack vare hans försoningsgärning på korset. Någon ”inre väg” till Gud finns alltså inte, inte heller någon annan väg än den som Gud utstakat:

> Joh 14:6: ”Jesus sade till honom: ’Jag är vägen, sanningen och livet. **Ingen** kommer till Fadern **utom genom mig**.’ ”

Meditation kan inte heller göras kristen genom att man t.ex. använder bibelord som mantran, eller namnet Jesus. Meditation är i grunden en österländsk teknik för att uppnå ett speciellt andligt tillstånd och har därför inte med sann kristen tro att göra på något sätt. Meditation finns inte i Bibelns värld. Detta bibelord som avser judarnas avfall på Gamla testamentets tid gäller även som en varning till oss kristna:

> Jes 2:6: ”Du har förskjutit ditt folk, Jakobs hus, för de är fulla av Österlandets tänkande”

Inom österländsk religion finns de grundläggande tankegångarna om att ”Gud är i allt” (panenteism) och att ”allt är Gud” (panteism). Liknande tankegångar finns hos mystikerna och i andra religioner och sekter där man också strävar efter att uppnå gudomlighet eller att ”nå in till sin inre gudomliga gnista”. Det är då inte konstigt att de som mediterar vanligen blir mer och mer öppna för en total ekumenik och enhet med allt och alla. I sitt inre finner de ju det som förenar; ”den inre vägen” leder till denna gränslösa förening. De blir globalister på alla fronter! Kan man sin Bibel förstår man att detta är en del i utvecklingen mot det samhälle som beskrivs i Uppenbarelseboken, vi kan kalla det för ”färdigställandet av Babels torn”. Så ja, sysslar man med mystik, då blir man helt automatiskt en del i det samhällsbygge där människans förmågor står i centrum och Bibelns Gud i princip är lämnad utanför. Så var det ju vid byggandet av Babels torn, och så kommer det bli en gång till i världen.

Att Katolska kyrkan är en viktig spelare i detta ”färdigställande av Babels torn” beror inte minst på mystikens upphöjda plats inom den katolska tron. Den nuvarande påven Franciskus – jesuit och mystiker – har helt klart en ledande roll i detta bygge. Det ser man lätt i videon nedan som är en trailer för en film om påven. I videon säger man t.o.m. att *”Oavsett vad som skiljer oss åt, **hans** **ord enar oss**”.* Detta inte sagt om Gud utan om just påven och jesuiten Franciskus!

Jag vill även lyfta fram några citat av en annan katolsk mystiker och jesuit, nämligen William Johnston (1925-2010) som jag nämnde inledningsvis. Han är vad jag tycker ett mycket tydligt exempel på vad de ”kristna” mystikerna står för och hur långt ifrån bibelförankrad kristen tro de kan ligga i sin teologi. Flera av

hans böcker finns på svenska. Med de här citaten hoppas jag du skall förstå hur oerhört snett ute de ”kristna” mystikerna är (faktiskt mycket i linje med New age), och hur allvarligt det är att många av våra församlingsledare idag läser sådana här böcker och ägnar sig åt de övningar som dessa mystiker förespråkar. William Johnston har förresten varit i Sverige flera gånger och undervisat om ”kristen” meditation.

Nedan listar jag inledningsvis några uttalanden av William Johnston som han gjorde under en intervju med Svenska Dagbladet år 2002, därefter några citat ur en av hans böcker. Detta visar mycket tydligt att populära ”kristna” mystiker ligger långt utanför Bibelns ramar med sin ”mystika teologi”. Johnston är helt klart en ”tornbyggare” han också!

William Johnston säger:

” Jag tror att mystik, och meditation, i förlängningen ger... vishet. Och jag tror att **ett möte med Asien är hoppet för framtiden**, och för världsfreden.”

”Ja, ser du jag tror inte att politiker, lärda vetenskapsmän och jurister kan åstadkomma världsfred. Eller världslig enhet. Men religionerna kan. Om religionerna kan komma samman, tala med varandra, så kan de **bygga en ny värld**. Jag tror det är absolut vitalt, nödvändigt...”

”Det är genom folkmassorna som **den framtida världen kommer att byggas**...”

”Det finns religiösa ledare som kan tala och inspirera folkmassorna. Dalai Lama, exempelvis. Många här i Sverige och på andra håll lyssnar till vad han säger. Vi måste också vara öppna för de icke troende.”

På lång sikt är William Johnston optimistisk om en värld i fred - "kanske under det här århundradet". Just tack vare "**mystiken, som kommer att föra religionerna samman**". Och för att det också finns många "profetiska rörelser" i världen. Som sådana räknar han Amnesty

> international, fredsrörelserna, miljörörelsen, kvinnorörelsen, Anonyma alkoholister - och andra som "arbetar fredligt för en bättre värld". Profetiska kallar han dem för att de har en "vision för framtiden". FN:s generalsekreterare Kofi Annan är förresten också en man med profetiska gåvor, och vishet, som William Johnston
>
> ser det. Och **mystik handlar i grunden om meningen med alltihop, varför vi är här på jorden**, säger William Johnston.
>
> ”Den sanna lyckan hittar man hos Gud. Och med andra ord: i att vända om, att förändra sitt liv och tänkande. **Meditationen är en väg dit”**, menar William Johnston.

Och så några citat ur boken *Se – med kärlekens öga* av William Johnston:

> "Mystisk teologi innefattar den mystiska erfarenheten hos troende i alla de stora religionerna och faktiskt också hos dem som inte tillhör någon särskild religion, men som har begåvats med djupa mystiska gåvor. För mystik är en mänsklig erfarenhet som inte är begränsad till enbart religionen: **den är höjdpunkten i varje människas sökande efter fullkomning, äkthet och självförverkligande**." (s. 71)
>
> "Bortom jaget, bortom det personliga omedvetna, bortom det kollektiva omedvetna, bortom arketyperna [ursprungliga versionerna av olika religiösa texter] talar alla de stora religionerna om ett mysterium. De använder sig av olika termer: Buddha-naturen, Brahman och Atman, gudomsgnistan, varats grund, själens centrum, men **alla pekar mot samma verklighet**." (s. 38)

Dessa citat visar med all önskvärd tydlighet åt vilket håll mystikerna siktar och vad de önskar av framtiden.

Vi kan studera sådana präster och pastorer som börjat intressera sig för antingen mystik i någon form eller för katolsk religion (som ju bygger mycket på mystik). Då ser vi lätt att de successivt öppnar sig mer och mer för sådan ekumenik som är oförenlig med en bibelbaserad evangelisk tro. De blir en del i att ”färdigställa Babels torn”. Mer och mer går hela kristenheten i denna riktning, främst då beroende på att församlingsledarna går före som vägvisare utmed vägar som ofta kantas av mystik i olika skepnader. Ljusbärare, bönevandringar, pilgrimsvandringar, rökelser och ikoner kan tyckas vara oskyldiga ting, men dessa ÄR en slags ”mystik light” som banar väg för djupare och farligare mystik. Så

pass allvarligt är läget i vår kristenhet idag! Men vem vill se det? Jag tror endast de som sätter Sanningen högst kommer att se det här. Jesus ÄR Sanningen och han ÄR Bibelns ord förkroppsligat. Alltså är kärlek till Bibelns undervisning det samma som kärlek till Sanningen och kärlek till Jesus. Så var har vi då vår kärlek??

När vi här begrundar vad mystik innebär och samtidigt ser på vad för böcker som blivit mer och mer populära, då kan vi alltså fundera över i vilken mån våra församlingsledare tar del av sådan litteratur som just propagerar för mystik i olika former. Jag tycker mig både se och höra starka tecken/bevis på att fler och fler församlingsledare matar sig med denna typ av böcker.

Nyligen lyssnade jag på en predikan från 2015 av en känd, uppskattad pastor som även blivit en populär författare och föreläsare utanför kyrkans väggar. Men så gick han och blev vän med ingen mindre än mystikern, frimuraren och biskopen Martin Lönnebo (nu biskop emeritus). Kan det vara därför som pastorn i fråga själv nu kört ner i mystikens dike? I den predikan jag lyssnade till, talade ju han sig varm för saker som man kan se som inkörsportar till den tyngre mystiken, så som pilgrimsvandringar och bön efter olika mönster, alltså tekniker som mystikerna gärna vill överföra till andra. Han sa att han tycker det i våra böner blivit för mycket ord; han menar att bön skall inkludera kroppsliga rörelser, vandring, lyfta händerna, osv. **Och vems böcker läser då denne pastor för att hitta inspiration till sådana tankar? Jo, William Johnston!!** För i denna predikan fick vi även veta att pastorn upprepande läser en av Johnstons böcker varje sommar, ”en pärla” enligt honom. Så viktigt har detta blivit för denne pastor och vad hjärtat är fullt av talar så klart munnen – eller tangentbordet. Därför skrev han också en krönika i Göteborgs Posten i maj månad 2015 där hans hängivenhet för mystiken kom ut i fullt dagsljus:

> ”När jag tänker på mina egna andliga vägvisare, de människor som jag tagit rygg på, en Johannes av Korset, en Henri Nouwen eller en Tomas Merton…”

Skall man inte nämna namn när församlingsledare leder fåren vilse? Jo, det tror jag absolut att vi både får och skall göra. Pastorn jag skrev om är ingen mindre än Tomas Sjödin i Smyrnaförsamlingen i Göteborg. Tomas uppfattas av många som en mycket behaglig, vältalig och begåvad person, men det förtar inte att han har nu själv gått ordentligt vilse och därmed leder många andra kristna vilse. Detta är oerhört allvarligt!

> Matt 15:14: ”om en blind leder en blind, så faller båda i gropen.”

Nu är inte Tomas Sjödin ensam om att föra in mystik och katolskt tankegods i Sveriges frikyrkoförsamlingar. Andra kända förkunnare som t.ex. Peter Halldorf, Magnus Malm och Liselotte J Andersson bidrar också med detta. För att inte tala om många präster i Svenska kyrkan. Flera av dessa förkunnare kan fortfarande erbjuda en god förkunnelse emellanåt, men det är just mixen som är det förrädiska och som jag vill upplysa om och varna för. Förkunnare och församlingsledare med denna mix tar på sig ett oerhört ansvar för kristnas andliga hälsa, som jag menar att de äventyrar mycket starkt. Alla kristna går inte på detta med mystiken, tack o lov, men många gör det eftersom man lärt sig att lyssna till upphöjda ledare och då lättare tar till sig vad sådana ledare förmedlar. Jag tycker det är hög tid att peka ut dessa ledare lite mer frekvent för att varna för deras budskap och med det visa omsorg om de som riskerar att bli förledda.

Så med denna artikel vill jag väcka denna fråga hos dig: Vad läser dina församlingsledare för böcker? Det avslöjar nämligen i vilken riktning de ställt in sin andliga kompass. Om vi har blinda ledare riskerar många att falla i samma grop som de själva. Och jag menar verkligen att ledare som intresserar sig för mystik är blinda. De kan vara skumögda eller helt blinda, men båda utgör en fara för församlingsmedlemmarna. Ingen vill ju åka med en blind bilförare! Så utmana dina församlingsledare med Sanningen!

Till sist, kom ihåg detta:
Bön är **inte** meditation, kontemplation, rörelser, metoder eller ritualer! Bön är ett enkelt och okonstlat samtal med vår Fader i himlen. Och att läsa och begrunda bibelord är **inte** att meditera! Meditation handlar istället om att helt tömma tankarna, vanligen genom att rabbla ett mantra. Bibelstudier däremot, innebär att låta tankarna vara aktiva för att reflektera, förstå och ta till sig. Tänk på vad Jesus sa om bön när lärjungarna frågade honom om hur det skall vara: enkelt och rättframt! Kung Davids förhållningssätt till Guds Ord är också en ledstjärna!

> Matt 6:9-13: ”Så ska ni be: Vår Far i himlen, låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden som i himlen. Ge oss i dag vårt dagliga bröd. Och förlåt oss våra skulder, så som vi förlåter dem som står i skuld till oss. Och för oss inte in i frestelse, utan fräls oss från det onda.”

Ps 1:1-2: "Salig är den som inte följer de gudlösas råd... utan har sin glädje i Herrens undervisning och begrundar hans ord både dag och natt."

Ps 119:97: "Vad jag älskar din undervisning! Hela dagen begrundar jag den."

/Lennart

Läs vidare:

- Babels torn i vår tid
- Mystik – en falsk frälsningsväg!
- Fler texter/inspelningar om mystik
- Vem är en villolärare?
- Trosrörelsen, katolicism i kostym och slips – anno 2018
- Yoga – ingen religionsneutral övning
- Är inte ”Tikva” ännu ett tecken på avfall i kristenheten?